

Veescheren van melk- en graasdieren

Inhoudsopgave

- Wat is de gewenste situatie?
- Maatregelen
- Checklist

Goedgekeurd door Sociale Partners

Getoetst door Nederlandse Arbeidsinspectie

Geactualiseerd en positief getoetst voor de onderdelen geluid en verlichting (en in afwachting van andere artikelen), Oktober 2025

Bij het scheren van vee wordt een repeterende handeling in allerlei (ongunstige) houdingen uitgevoerd. Het scheren van vee is een belastende taak voor het lichaam, zeker bij het scheren van grote koppels en kleinvee, zoals schapen. Daarnaast wordt de scheerder blootgesteld aan stof, haar en huidschilfers van de dieren en mogelijk aan dierziektes zoals schurft. Ook het gewicht en eventuele trillingen van het scheerapparaat kunnen risico's geven.

Om je te ondersteunen bij het optimaliseren van jouw werkomstandigheden is dit thema in onderstaande tekst uitgewerkt.

Wat is de gewenste situatie?

- ✓ De scheerder kan op een veilige manier het vee scheren.
- ✓ De scheerder kan in een ergonomische houding scheren.
- ✓ Zorg dat er veilig met het scheerapparaat gewerkt kan worden.
- ✓ Werk met trillings- en geluidsarm gereedschap.
- ✓ De werkplek is voorzien van voldoende verlichting.
- ✓ Draag PBM's zoals een overall, werkschoenen S3, werkhandschoenen, en indien nodig een veiligheidsbril en gehoorbescherming.

Maatregelen

- ➔ De scheerder kan op een veilige manier het vee scheren.
 - Het scheerapparaat veroorzaakt geen letsel aan de scheerder of het vee en is ergonomisch verantwoord.
 - Kies voor een lichtgewicht scheerapparaat op accu of een scheerapparaat met een hangmotor.
 - Zorg voor het scheren van de staarten van de runderen dat zij vast staan in het voerhek en wees alert op schrik reacties (bijv. trappen) van het vee.
- ➔ De scheerder kan in een ergonomische houding scheren.

- Zorg voor een goede voorbereiding, zet het vee rondom het te behandelen dier veilig vast, maak een rustige en comfortabele werkomgeving of behandel het dier in een aparte ruimte zodat ander vee niet stoort tijdens het werk.
- Richt de looplijnen van het vee zo in dat het dier zonder duwen en trekken bij de scheerder/in de box terecht komt.
- Zorg er bij voorkeur voor dat het kleinvee gemakkelijk op de kont gezet kan worden, door ze bijvoorbeeld op hoogte door een schapenscheerstraat (link toevoegen naar arbeidsvriendelijke hulpmiddelen) te laten lopen.
- Zorg in het geval van runderen dat het dier veilig vast staat bijvoorbeeld in een scheerbox.
- Voorkom langdurig bukken of hurken tijdens het scheren door bijvoorbeeld het gebruik van een scheerbox die op hoogte instelbaar is.
- Je kunt bij het scheren van schapen een scheerbeugel gebruiken om de rug te ontlasten
- Beperk het uitscheren van de uier door elke 2 á 3 maanden uiers te branden.
- Zorg voor scherp materiaal en een goede voorbereiding zodat de wol/ het haar in een vloeiende beweging verwijderd kan worden. Het scheren gaat zo gemakkelijker en dat geeft minder lichamelijke belasting.
- Rust elke 1,5 uur minimaal 7,5 minuten.

→ Zorg dat er veilig met het scheerapparaat gewerkt kan worden.

- Onderhoud het scheerapparaat conform de instructie in de handleiding.
- Het scheerapparaat wordt jaarlijks door een vakkundige persoon gecontroleerd.

→ Werk met trillings- en geluidsarm gereedschap

- De trillingsfrequentie van het scheerapparaat is niet meer dan $2,5\text{m/s}^2$.
- Draag gehoorbescherming wanneer het scheerapparaat de dagdosering van 80 dB(A) overschrijdt.

→ De werkplek is voorzien van voldoende verlichting.

- Hanteer bij visuele taken een minimale lichtsterkte van 500 Lux.

→ Draag PBM's tijdens het scheren van het vee.

- Een overall
- Werkschoenen S3
- Werkhandschoenen
- Veiligheidsbril bij runderen
- Gehoorbescherming, bij een geluidsniveau boven de 80 dB(A)

Checklist

- ☐ Er is geen loslopend vee in mijn werkgebied.
- ☐ Ik ben alert op schrikreacties van het vee.
- ☐ De looplijnen van het vee zijn zo ingericht dat het vee zonder duwen of trekken bij de scheerder/in de box komt.
- ☐ Ik neem voldoende rust tijdens het scheren van een koppel.

- ☐ De gereedschappen, machines en installaties zijn visueel in een goede staat.
- ☐ De scheermachine heeft voldoende capaciteit en de messen zijn scherp.
- ☐ De stroomhaspels zijn volledig afgerold en er is geen vuil, stof of vocht in de omgeving welke kortsluiting kan veroorzaken.
- ☐ Ik draag de juiste pbm's tijdens het scheren van vee.

Toelichting op de maatregelen

Veiligheid

Zorg dat je op een veilige manier met gereedschappen, machines en installaties kunt werken.

- De arbeidsmiddelen zoals gereedschap, machines en installaties, mogen niet gevaarlijk zijn voor uw werknemers. Daarom moet u deze arbeidsmiddelen volgens de handleiding onderhouden. Zorg daarnaast dat elektrische apparatuur jaarlijks een veiligheidskeuring ondergaat én door een vakkundig persoon gekeurd worden volgens NEN 3140. Leg onderhoud en jaarlijks keuren ook vast.
- Controleer voor het gebruik van het scheerapparaat of de scheermessen goed bevestigd zijn en of deze scherp zijn.
- Zorg dat bij onderhoud van het apparaat altijd de stekker van het apparaat uit het stopcontact is of de accu van het apparaat verwijderd is.
- Let er bij het gebruik van haspels op dat deze niet overbelast worden en volledig afgerold zijn tijdens het gebruik. Wees ook alert op brandgevaar door vuil/stof en kortsluiting door vocht bij het gebruik van een haspel. De haspel dient jaarlijks gekeurd worden volgens NEN 3140.
- Er wordt een aantoonbare werkinstructie gegeven voor het gebruik van het gereedschap en de apparatuur aan de hand van de gebruiksaanwijzing.

Fysieke belasting

Het scheerapparaat, waarmee gewerkt wordt levert de minste trillingen op de handen. Voor hand-arm trillingen geldt een wettelijke grenswaarde van 5 m/s² en een actiewaarde van 2,5 m/s² voor een 8-urige werkdag. De grenswaarde mag nooit overschreden worden, bij overschrijding van de actiewaarde moeten aanvullende maatregelen worden genomen. Maatregelen die de trillingen extra dempen zijn:

- Machines met passend vermogen voor de taak: zowel te gering als te veel vermogen veroorzaakt extra trillingen; te weinig vermogen vraagt daarbij nog extra inspanning van de werknemer.
- Een Anti-vibratie handgreep
- Gebruik maken van scherp gereedschap, dit werkt sneller waardoor de blootstellingsduur korter wordt.
- Zorg voor warme handen door bijvoorbeeld het dragen van handschoenen, dit verkleint de kans op schade door trillingen.

Produceert de machine meer dan 2,5 m/s² aan trillingen?

- Voer dan een beoordeling uit van het werk met behulp van de trillings calculator. Met deze calculator kunt u berekenen of de gezondheidkundige norm en wettelijke grenswaardes worden overschreden tijdens het werk. Voeg de uitslag toe aan de RI&E.

- Vervang dan de machine door een ander type met een lagere trillingsbelasting.
- Verkort de tijdsduur van de blootstelling waardoor de werknemer in het groene gebied kan blijven.
- Is dit niet mogelijk en geeft de calculator oranje gebied aan (boven de actiewaarde van 2,5 m/s² maar beneden de 5 m/s²)?
 - Biedt uw medewerker dan een periodiek gezondheidskundig onderzoek aan waar hand-arm trillingen in worden meegenomen.
 - Geef uw medewerkers daarnaast een aantoonbare instructie over de risico's van hand-armtrillingen en te nemen maatregelen.
 - De uitslag mag nooit in het rode gebied (boven de 5 m/s²) komen. Als dit wel zo is moet de machine worden vervangen door een ander type met een lagere trillingsbelasting zodat u in groen of oranje gebied blijft OF de tijdsduur van de blootstelling worden verkort zodat de werknemer in groen of oranje gebied blijft.

Aandachtspunten met betrekking tot bijzondere groepen

Zwangeren	Neem i.o.m. de bedrijfsarts maatregelen, denk hierbij aan het voorkomen aan blootstelling aan hard geluid, langdurig staan en houdings- en bewegingsinstructies.
Anderstaligen	Het is belangrijk dat instructie en voorlichting altijd in duidelijke (en voor iedereen begrijpbare) taal wordt verstrekt
Kinderen: 15 jaar en jonger, Jeugdigen: 16- en 17 jarigen	Kinderen zijn niet toegestaan dit werk te doen. Jeugdige werknemers mogen niet worden blootgesteld aan schadelijke trillingen, de actiewaarde van 2,5 m/s ² mag niet worden overschreden. Ook mogen zij niet meer dan 10 kilo tillen of meer dan 20 kilo duw/trekkracht uitoefenen.
Ouderen	Hanteer voor ouderen een hogere lichtsterkte (ca. 1500 lux i.p.v. 500 lux) voor een goed zicht op de werkplek.

Meer informatie

- Arboportal: [Trillingscalculator](#)